די אלטע מגילה

(סקיצע)

פון דוד קירשענבוים

בעת פריינדיל לאה, א אידעניע פון עטליכע און זעכציג יאהר, האט פון הויז אלס אויספארקויפט פארבעריידענדיג זיך צו דער רייזע צו איהרע טעכטער קיין אמעריקע האט זי צוויי זאכען באהאלטען אין איהר געפעק מיט צו נעהמען אין דעם נייעם לאנד וואוהין זי פאהרט. איהר אלטען קרבן־מנחה סידור, וואס יעדער פריהמארגען און אוועגנט טענה'ט זי און רעדט זיך דאס הארץ אויס פאר איהם און די אלטע מגילה וואס איז פארבליבען ביי איהר לזכרון פון איהר פארשטארבענעם אברהם בערן.

דריי דורות איז די מגילה שוין אלט געווען.

פריינדיל לאה' פאטער האט די מגילה באקומען אלס מתנה פאר זיין פלפול'דיגער דרשה צו די תנאים און איהר מוטער האט עס געהיט ווי דאס אויג אין קאפ, און ווען פריינדיל לאה איז א כלה געווארען האט איהר פאטער די מגילה א מתנה געגעבען צו איהר אברהם בערן פאר זיין שעהנע הלכה'דיגע דרשה צו איהרע תנאים.

אין מלחמת צייט בשעת פריינדיל לאה'ן פלעגט אויסקומען צו פארלאזען איהר הויז צוליעב די אפטע שלאכטען וואס פלעגען זיך קאנצענטרירען אין איהר שטעטעל. האט זי תמיד דאס ערשטע וואס זי האט געראטעוועט פון דער הויז ווירט־שאפט געווען געווען די מגילה. אין דער מגילה האט זי געפיהלט אן אומבאוואוסט־זיניגע נאהענטקייט וואס פארבינדט איהר מיט איהרע פארשטארבענע עלטערען און גאטעלעך געווען די מגילה.

פארשיעדענע אומגליקען און פורעניות'ן איז זי דורכגעגאנגען. שוין אפילו געווען צייטען ווען זי האט דאס נויטיגסטע פון הויז פארקויפט פאר א שטיקעל ברויט, מען האט איהר די הויז ווירטשאפט צוראבירט די מגילה האט זי אבער געהיטען עס זאל קיין אומריינע הענט אויף איהר ניט פאלען.

פאר פריינדיל לאה'ן איז די מגילה געווען א פארבארגענע הייליגקייט, פול מיט סודות, אן אונשעצבאר אוצר וואס בלויז קוקענדיג אויפ'ן געלען פארמעט האט זי דערפיהלט אזא נאהענטע ווארימ־קייט אין איהרע קאלטע גלעדערע וואס האט זי עראינערט אין מיסטעריעזע געשע־העניש פון אלטע לייבעה פארגאנגענע יאהרען וואס זיינען געווען אזוי הערליך צוויבערענד שעהן, יאהרען וואס זיינען אויסגעלויבט אין דער לאנד.

יעדען פורים אוועגט, צו דער מגילה לייענען, פלעגט פריינדיל לאה מיט גרויס יראת הכבוד ארויסנעהמען די מגילה פון פארשלאסענעם קופערט וואו זי האט עס א גאנץ יאהר געהאלטען, אוועקגעלייגט אויפ'ן טיש וואס איז געווען צוגעדעקט מיט א שניי ווייסען טישטוך, אוועקגע־שטעלט די לייכטער בער קומט א פרעמליכער, ווי איהר אברהם בער קומט א פרעמליכער, בגילופ־נדיגער, פורים'דיגער אריין אין שטוב מיט א ברייטען הויכען "גוטען־פורים" און וועגדעט זיך צו איהר מיט א שמייכעל:

— נו, פריינדיל לאה, רוף צוזאמען דיינע ווייבער, די שכנות, וועל איך לייע־גען די מגילה פאר זיי.

און בעת אברהם בער האט געלייענט די מגילה איז פריינדיל לאה געווען אין זיבעטען הימעל. זי האט געפיהלט די קנאה בליקען פון די ווייבער, די שכנות, וואס האבען אנשטאט ארייננצוקוקען אין "טייטש חומש" געקוקט אויף איהר און איהר מקנא געווען מיט איהר וואוילקענגעוועדיגען כאן.

אברהם בער האט נעהאט א שעהנע קלינגענדיגע שטימע. ער האט געלייענט די מגילה אזוי בעטעמ'ט, מיט אזא מין מתיקות, אט האט ער זיך נצחונות'דיג צו־זונגען, מיט שטאלץ אויסגערופען אסתר המלכה'ס נאמען, און אט איז זיין שטימע געווארען א קלינגענדיגע, און איכה'דיגע פול מיט צער און יסורים און צום סוף געעסען ווערען אזא גאטספארכיטעג טראר־דיציאנעלע אידישע פאמיליע ביי אידען.

צוויי פינקעלדינע טרעהרען האבען זיך געשטעלט אין פריינדיל לאה'ס אויס־געלאשענע אויגען און ארונטערגעטריפט איבער איהרע איינגעפאלענע גערונצעלטע באקען. אה, וואלט זי באמת געווען וויסען פריהער וואס פאר א פנים דאס אידיש־קייט האט דא אין אמעריקא, ובפרט וואס פאר א פריי־געזאנגענע איידימס זי פאר־מאגט, וואלט זי פאר קיין פאל ניט "גע־ווען פארלאזען איהר היים. זי וואלט כאטש פארענדיגט דאס לעצטע קאפיטעל פון דער משפחה אין איהר געבורט־שטאדט; גליטען צוזאמען מיט איהרע עלטערען. — יא, און די מגילה? וועמען וועט זי לאזען די מגילה, ווער וועט ביכולת זיין צו פארשטעהן די שטומע שפראך וואס די מגילה דערצעהלט, ווער וועט לייענען אין איהר איז דאך די מגילה אזוי עלענד, איינזאם, פונקט ווי זי, אז זי וועט שטארבען וועט מען זי מקבר זיין אויפ'ן אמעריקאנער בית־הקברות, אבער די מגילה איהר אינטימסטער פריינד פון אמאל וואס דערצעהלט זכרונות פון איהר מיוחס'דיגער משפחה, ווער וועט זיך אומקוקען אויף איהר ווען זי וועט נעהן די מגילה, צום לעצטען מאל גוט איינגע־קוקט זיך אין די שווארץ גאלאנציגע סופרי־שע אותיות און געזעגענט זיך מיט איהר ווי א מוטער געזעגענט זיך מיט איהר איינציג קינד וועלכעס איז נעצעוואונגען צו פארלאזען אין איבערגעבענדיג די מגילה צום שמש פון שוהל האט זי מיט א פאר־שטיקט געוויין פארעדנדיג.

— הייליגע מגילה, הייליגע ירושה מיינע, איך בין דיר לעצטע פארביבענע פון מיין אלטע מיוחס'דיגע משפחה און איך בין דיין לעצטער שומר געווען . . .

וואס איז ניט לאנג געקומען פון אייראפא געפרעגט.

— איך האב אייך געבראכט א מגילה אין שוהל אריין, — האט פריינדיל לאה קוים איינהאלטענדיג איהרע טרעהרען אפ־געענטפערט.

— א מגילה? ווי קומט צו אייך עפעס א מגילה? — האט דער שמש פרעגענד.

— פרעגט ניט, פרעגט ניט, — האט פריינדיל לאה אויסגעגעבראכען אין א גע־וויין — ריהרט ניט אויף מיינע וועהטאג־גען, אט די מגילה פריינט מיינער, איז ביי מיר טייערער געווען פון מיין שבת'דיגע ציירונג, דריי דריי דורות אין די מגילה אלט, איך האב זי געהיט ווי דאס אויג אין קאפ. די מגילה איז מיין איינציג פארבלי־בענער פריינד פון אמאל, פורעניות'ן בין איך דורכגעגאנגען און די מגילה נעהיט, איך האב זי איבער ימים געפיהרט, גע־בראכט זי קיין אמעריקע און געמיינט האב איך איך וועל זי מיינע איידימס א מתנה געבען אלס צייכען פון ווייטער פלעכטען, אנהאלטען און פארבינדען די טראדיציע און יחוסדיגקייט פון דער משפחה מיינער, מיינע איידימס אבער, ניט זיי קענען, ניט זיי ווילען ווייטער אנשליסען א ריינעלע אין דער גאלדענער משפחה קייט און די אייניקלאך אודאי ניט.

ווייטער איז פריינדיל לאה ניט בכוח געווען צו רעדען. די טרעהרען האבען איהר געשטיקט אין האלז. זי האט צוואוויקעלט אויף איהר איהר ווען זי וועט געהן די מגילה, צום לעצטען מאל אויגען־קוקט זיך אין די שווארץ גאלאנציגע סופרי־שע אותיות און געזעגענט זיך מיט איהר ווי א מוטער געזעגענט זיך מיט איהר איינציג קינד וועלכעס איז נעצעוואונגען צו פארלאזען אין איבערגעבענדיג די מגילה צום שמש פון שוהל האט זי מיט א פאר־שטיקט געוויין פארעדנדיג.

— הייליגע מגילה, הייליגע ירושה מיינע, איך בין דיר לעצטע פארביבענע פון מיין אלטע מיוחס'דיגע משפחה און איך בין דיין לעצטער שומר געווען . . .

שפייז און געזונטהייט

גרינסען און פרוכטען

פון דר. שורלי וו. ווין

אין אונזערע פריהערדיגע ארטיקלען האבען מיר אנגעוויזען אויף דער וויכ־טיגקייט פון גרינסען און פון פרוכט אין דער טעגליכער דיעטע און אויף זייער באדייטונג פאר אונזער געזונט. אלע גרינסען זענען גוט, נאר אמבעסטען זע־נען די בלעטערדיגע וועדזשעטייבעס און מיר דארפען מאכען וואס מער גע־ברויך פון זיי. די דאזיגע בלעטערדי־גע גרינסען שליסען איין: קרויט, לע־טוס, קעיל, שפינאט, די בלעטער פון בוריקעס און פון טוירניפס. זיי זענען אלע רייך אין מינעראלען און אין ווייט־מאמינס. אויף אנדערע גרינסען, ווי סטרינג ביינס, ארבעס, אספארגוס, ליימא ביינס, טאמייטאס און סעלערי זענען נארהאפט און געזונט.

ווי אזא אויסוואהל פון גרינסען ווי מיר האבען דא געבראכט, דארף עס ניט זיין שווער פאר דער באלעבאסטע צו סערווירען יעדען טאג פון דער וואך אן אנדער גערוכט פון גרינסען. דאס וועט אירע מאלצייטען מאכען מעהר בע' טעמ'ט און אנציהענד און דעם מענ־יו האלטען באלאנסירט.

ווען מען קאכט וועדזשעטייבעלס נעהען פיל זאפטען פון די גרינסען ארויס אין דעם וואסער און ווען מען קאן נאר דארף מען זען צו "סטיעמען" גרינסען איידער זיי קאכען. ווען מען קאכט די גרינסען, דארף מען זען אז דאס וואס־סער און וועלכען מען קאכט זיי זאל פאר־נוצט ווערען אין סוף אדער אין אנדערע שפייז.

אויך מערען, בוריקעס, פארטאפעל ציבעלעס, טוירנפיס און אויף קאהל ראב־בי זענען נארהאפטע שפייזען און דאר־פען אפט געברויכט ווערען.

ע ס איז וויכטיג צו געדענקען אז פאר לאנטש און פאר דינער איז גוט איינצו־שליסען א סאלאד אין מענו. לעטוס, טאמייטאס און אנדערע רוהע וועדזשע־טייבעלס גיבען אונזער מאגען דאס נוי־טיגע הארטליכע שפייז און זיי העלפען אויסצווייניקען די קישעס. אין סאל־אדען לאזען זיך געברויכען א רייהע נויטיגע גרינסען און פרוכטען, זיי זע־נען געשמאק, נארהאפט און ענטהאל־טען געוויסע נויטיגע מינעראלען און ווייט־טאמינס.

די וויסענשאפט האט באוויזען אז געוויסע קראנקהייטען קאנען פארמיידען ווערען ווען מען עסט טענליך א רייהע גרינסען און פרוכטען. דאס איז בע־זונדערס ריכטיג וועגען לימענעס און ארענדזשעס, און קרויט, טאמייטאס און פאטייטאס. די דאזיגע זאכען ענט־האלטען דעם ווייטאמין סי, און וועלען פארהיטען פון דער קראנקהייט סקוירווי. די קראנקהייט בערי־בערי קאן פארהיט ווערען ווען מען געברויכט אין דעם מע־ניו ארבעס, בעבלאד, מילד, אייער פארשיידענע סידיעלס און פליישען. — שפייזען וועלכע ענטהאלטען דעם ווייטאמין בי.

עס איז א דערוויזענער פאקט דאס אמעריקאנער געקעגענע פרוכט און גרינ־סען ענטהאלטען פיל פון זייערע מינע־ראלען אינהאלט און אין דער צייט ווען מען קאן ניט בעקומען קיין פרישע ווע־דזשעטייבעלס קאן מען געברויכען געקעג־טע. אויף געטריקענטע פרוכטען זענען זעהר נארהאפט.

וואס איז זעה אין א"י

(פארזעצונג פון פיידזש 4)

ווען ווערען ארויפגעלייגט, כדי צו קענען אויסהאלטען די שוהלען, מיט די צדקה אנשטאלטען, ווייל די איצטיגע סעסיע זיך אויך באשעפטיגען מיט רעגולירונג פון דער ארבייטס פראגע, וואס איז אן אנגע־וועהטאנטער ענין פאר'ן נאנצען ישוב, און נאך פיעל אנדערע פראגען: דאסגלייכען וועט די איצטיגע סעסיע אויסקלייבען דעם נייעם ועד הלאומי.

די ערעפענונג פון דער איצטיגער סעסיע איז אויסגעקומען נאנץ פשוט פיי־ערליך. דער גרויסער זאל פון "אוהל שם' איז געווען שעהן באלויכטען, און ביי דעם אריינגאנג האבען געפלאטערט צוויי גרוי־סע ווייס בלויע פעהנער.

אויף דער טריבונע איז געזעסען דאס פרעזידיום פון ביז אהעריגען "ועד הלאומי" ווי אויך ביאליק, אוסישקין, פארבשטיין, מרדכי בן הלל הכהן, דיזענגאף, די רבנים יעקב מאיר און בן־ציון עוזיאל, און נאך פיעל אנדערע בעראנטע פערזענליכקייטען.

די ערעפענונג רעדע האט געהאלטען הער בן צבי, און שפעטער זיינען געהאל־טען געווארען עטליכע פערזענליכע באגרי־סונגען, און מען איז צוגעטרעטען צום אויסקלייבען א פרעזידיום פאר די זיצונגען.

די ערעפענונגס זיצונג נעהט צו פיי־ערליך געמיטליך. ביז עס שטעהט אויף דער רעזוליוציאנ'סישער מנהיג דר. וויינשאל און ער ערקלערהט דאס זיין גרופע נעהמט ניט קיין אנטייל אין פרעזידיום.

— מיר זעהען מיט אפענע אויגען — ערקלערהט ער — וואס עס טוט זיך דא ארום אונז, ווי אזוי מען נעהט אונז איינ־קלאמערען אלס א טייל פון א פאן אראבי־שער פערעראציע. מיר ווילען דעריבער ניט טראגען אויף זיך קיין אחריות פאר א ועד־הלאומי וועלכער האלט אז אלץ איז אין אָרדנונג...

דאס גלייכען שפעטער ווען דר. א. קאצענעלסאן וויל רעפערירען וועגען דעם "עטאס" פאר'ן ועד הקהלה, טראגט דר. יעווין אריין אן אינטערפעלאציע אין נאָ־מען פון די רעוויזיאָניסטען, דאס קודם כל זאל מען טראכטען וועגען בעפרייען איר־פאלי מיט חינקעס'ן וועלכע שמאכטען בחנם אין טורמע. און וואס זיי האבען — אין ערנסטען פאל — געוואלט נאר בלויז שיצען אנדערע נעגען דעם פאגאראם.

ווי בעקאנט, האבען די רעוויזיאָנ'ס־טען אויך ביי דער פאריגער סעסיע ניט געוואלט נעהמען קיין אנטייל אין דעם פערזידיום.

אין דער אידישער געשיכטע פון דער היינטיגער צייט, אין די נייעסטע בענדער פון אונזער היסטאריע וואס דארפען מאהלען דאס בילד פונ'ם אידי־שען לעבען פאר די לויפיגע יאהרען, זיי־נען פארהאן נאך א סך ניט־געשריבענע בלעטער. עס פעהלען נאך די געהעריגע אפשאצונגען פון גאנצע באוועגונגען און אינסטיטוציעס וועלכע האבען געשפילט — און שפילען נאך איצט — א גרויסע ראלע אין פארשיידענע לענדער, און וועמענס השפעה גרייכט אפילו ווייט אראבער די עגנע געאגראפישע גרעניצען פון דעם אידישען קבוץ אין וועלכען זיי זייגען געשאפען געווארען.

איינע פון די דאזיגע נאך ניט באַ־זונגענע און ווייט ניט אנערקענטע צענ־טרען פון אידישען גייסטיגען לעבען זיי־נען די ליטווישע ישיבות וועלכע האבען פאר די לעצטע צוויי־דריי דורות אויסגע־איבט אנ'אייגענארטיגען איינפלוס אויף דעם אידענטום אין נאר דער וועלט. די באשייידען־ארימע תורה אקאדעמיעס אין אועלכע פארוואנדענע פונקטען ווי: וואַ־לאזין, סלאבאדקע, טעלז, מיר, נאָ־וואראדאק, האבען ארום זיך פארזאַ־מעלט די בעסטע כוחות פון דער אידי־שער יוגענט וועלכע זיינען שפעטער צע־ס'ווייגט געווארען אין אלע ווינקלען פון אידישען לעבען און יעדער אויף זיין שטייגער געווירקט און געשאפען. איר באאינענט זיי, די אמאליגע ליטווישע ישיבה בחורים, אלס פיהרער און רבנים פון די גרעסטע אידישע קהלות אין מזרח־אייראפע, אין אמעריקא און קאנאדע, און אין דער נייער ארץ ישראל. איר טרעפט זיי אן אלס איבערפלאנצער פון דער תורה־קולטור און די סעמינארען־ ישיבות פון מערב־אייראפע, אין דעם נייעם אמעריקאנעם אידישען צענטער. איר זעהט זיי אלס די טרעגער פון דער מאַ־דערנער חכמת ישראל און פון דער נייַ־העברייאישער ליטעראטור. איר גע־פינט זיי אפילו אלס לייטענדע גייסטער פון אועלכע שטרעמונגען אין אידישען לעבען וואס זיינען ניט נאהענט פאר־ווארנדעט מיט דער טראדיציאנעלער אי־דישקייט וואס האט די דאזיגע פירער זייערע געבארען און דערצוגען.

מיט צוויי זאכען הויפטזעכליך האַ־בען זיך די ישיבות אין ליטא אונטער־שיידט פון די ישיבות אין אנדערע מזרח־אייראפייאישע לענדער: מיט דעם ארייננטראגען פון באשטימטע סיסטע־מען און ראציאנאלען אין לעמוד־התלמוד און צוריקקעהר צום שטייגער לערנען פון די ראשונים וואס האבען גע־ווייכט פון ניט־קאנסעקווענטען פלפול, און מיט דער באמיהונג צו דערגענען דעם גייסטיגען געשטאלט פון זייערע חכמים דורך געבען זיי א סיסטעמאטי־שע דערציאונג אין מוסר — א בעסטע געשטעלטע באציאונג צו וועלט און מענ־שען פון דעם שטאנדפונקט פון דער אי־דישער רעליגיעזער עטיק און לעבענס־אויפפאסונג.

די אויבינע באמערקונגען באצווע־ען דאס איז ניט אפצושאצען די ביישטייערונגען פון די ליטווישע ישיבות צו אידישע־קולטורעלע ווערק — דאס צו טון וואלט זיך געפאדערט א לייענערע אפהאנדלונג נאר בלויז אנצודייטען אויף זייער חשי־בות און זייער פאזיציע, וואס איז לגמרי בלעטער. עס פעהלען נאך די געהעריגע אידישע. אזוי איז טאקע געווען — און איז איצט אויך — די באציאונג צו זיי מצד דעם גאנצען כלל ישראל.

א באזונדערען ארט צווישען די דאַ־זיגע ישיבות פון ליטא — און פון די ליט־ווישע טיילען פון דער היינטיגער פוילען — פארנעמט דער באר־מיטער כ ו ל ל קאָ ו נ ג אָ גענרינדעט דורך די צוויי גייסטיגע ריזען פון לעצטען דור, ר' יצחק אלחנן און ר' ישראל סאלאנטער. איינענטליך איז דער כולל ניט קיין ישיבה אין דעם געוועהנלעכען זין, נאר דער אויבערשטער עטאזש פון אלע פו־ליש־ליטווישע ישיבות, די העכסטע ענטוויקלונג פון דעם ישיבה־געדאנק. דער כולל איז דער זאמעל־פונקט פאר די סאמע חשוב'סטע און נאר אויסגעצייכנע־סטע קרעפטען פון צווישען דער ישיבה־יוגענט אין מזרח־אייראפע.

ווען די צוויי גרינדער פון דער דא־זיגער אינסטיטוציע האבען געשאפען דעם "כולל קאונא", האבען זיי קלאר אנ־צעייכענט דעם כאראקטער פון דעם אנאונער ר' אברהם, דוב שפירא און פונ'ם כלאבאדקער ראש ישיבה, הגאון ר' אייזיק שער, זוכט צו שאפען א געוויי־סע גייסטיגע אויטאריטעט אין אידיש־רעליגיעזען לעבען. אינ'ם כולל געפי־נען זיך דר יונג ר ר נ'שע לעלט

(פארזעצונג אויף פיידזש 2)

וואס איז די ישיבה כולל קאונא?

פון י. אלי. קענינ

ווען פארדייאונגס זאפ־טען הערען אויף פליסן

איהר ווייסט ווי שלעכט א מאטער ארבייט, ווען עס ווערט פארשטאפט, דאס זעלבע איז מיט אייער קערפער, ווען די מאגענס — אדער פארדייאונגס־זאפ־טען הערען אויף פליסען. אייער שפייז, אנשטאט עס זאל איינגעזאפט ווערען פון קערפער, קלייבט זיך אן שימעלט אין אייך און ארבייט אויס שעדליכע גיפטען, וואס איהר ברויכט אין א טאניק — דער נאטורס זעקס מיינעראלע זאלצען.

איהר קויפט אלע דיזע זעקס זאלצען אין קראשען זאלץ, און יעדער טוט וואס עס דארף. אזוי אבער לעבען זיי אין רעג־גולירען די קערפערליכע פונקציעס פון אפארשידענע ווינקלען, צום אלעם ער־שטען ווירקען זיי אויף א פארגרעסערטען שטראם פון שפייעכץ, וואס הענט אייער אפעטיט. די נעקסטע טעטיגקייט קומט פאר אין מאגען, וואו די פארדייאונגס דאפענען ווערען אריינגערופען צו פליסען און איבערקאכען אייער שפייז. נאכדעם אין די קישקעס ווירקען די זאלצען ארויס־צורופען א נייעס שטראם פון פליסיגקייט, וואס באארבייט עגדיליטיק די טייל־ווייז איבערגעקאכטע שפייזען אין גרייטען זיי צו איינגעזאפט צו ווערען אין אייער קער־פער.

אזוי אז איהר זעהט, עס איז גוט אין הייטמנס נישטא ווענען קראשען. עס אר־בייט לויט ריין וויסענשאפטליכע און גוט באקאנטע פרינציפען. איבערצייגט זיך אליין.

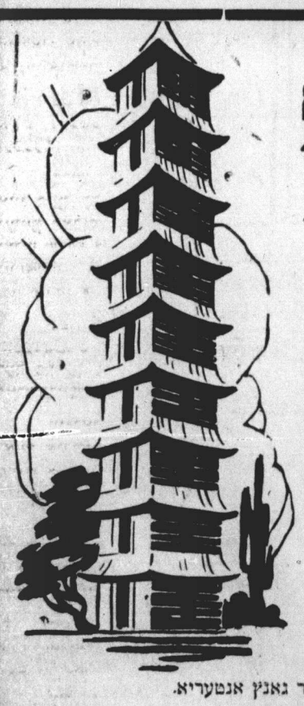

„ניין שטאָקיקע פאַגאָדאַס וואַקסען ציגעל נאָך ציגעל"

— כינעזישער שפריכווארט.

אין היבשע סייווינגס אקאונטס וואקסען דאלאר נאך דאלאר! פיעל מזל'דיגע מענשען האבען אויסגעפונען דעם פשוט'ען כלל צו זייער שטארקער צופרידענהייט און רואיגקייט פון מוח.

ווארט נישט ביז איהר וועט האבען אויפגעקליבען גענוג געלט! די וויכטיגע זאך איז צו מאכען דעם אנהויב **יעצט**. הויבט אן מיט א איין דאלאר ביל און באשליסט אויפצובויען די געביידע פון אונאפ־הענגיגקייט ביסלאכווייז און כסדר. יעדע וואך לייגט צו עטליכע דאלאר. איהר וועט זיין צופרידען אויס־צוגעפינען זיי שנעל אייער סייווינג רעזערוו. ווען איהר לאזט עס איבער אויף פראצענט, וואקסט העכער און העכער.

PROVINCE OF ONTARIO SAVINGS OFFICE

EVERY DEPOSIT GUARANTEED BY ONTARIO GOVERNMENT

HEAD OFFICE — PARLIAMENT BUILDINGS

מאראנטאר ברענטשעס: בעי און עדעלייד סט. דענפארט און פענווייק עוו. יוניווערזיטי און דאנדעס סט. 2048 דענפארט עוו.

...יץ ישראל

עפענס געווארען די צווייטע סעסיע פון דער אספת הנבחרים" וועלכע וועט דויערען ביז סוף וואך.

דער אספת הנבחרים רעכענט זיך אלס די רעפרעזענטאטיווע אינסטיטוציע פונ'ם גאנצען ישוב.

אזא סעסיעס קומט פאר נאר איינ־מאל אין עטליכע יאהר, ווארום אין דער גאנצער צייט ווערקט אין נאמען פון ישוב די עזקעקוטיווע וועלכע ווערט אויסגעקלי־בען פון צווישען די מיטגלידער פון דער "אספת הנבחרים". די דאזיגע עקזעקוטיווע טראגט דעם נאמען "הועד הלאומי". (נא־ציאנאלער קאמיטעט).

די ערשטע סעסיע פון דער איצטיגער "אספת הנבחרים" איז פארגעקומען הע־בער מיט א יאהר צוריק, און איצטער איז די וועדער אמאל צוזויפגערופען געווארען מחמת דעם וואס עס איז שוין פארטיג גע־ווארען די פארבערייטונגס ארבייט פון איבערגעגעבענע עלטערען און גאטעלעך אין אומבאוואוסט־זיניגע נאהענטקייט וואס פארבינדט איהר מיט איהרע פארשטארבענע עלטערען און גאטעלעך געווארען.

פארשיעדענע אומגליקען און פורעניות'ן איז זי דורכגעגאנגען. שוין אפילו געווען צייטען ווען זי האט דאס נויטיגסטע פון הויז פארקויפט פאר א שטיקעל ברויט, מען האט איהר די הויז ווירטשאפט צוראַ־בירט די מגילה האט זי אבער געהיטען עס זאל קיין אומריינע הענט אויף איהר ניט פאלען.

פאר פריינדיל לאה'ן איז די מגילה געווען א פארבארגענע הייליגקייט, פול מיט סודות, אן אונשעצבאר אוצר וואס בלויז קוקענדיג אויפ'ן געלען פארמעט האט זי דערפיהלט אזא נאהענטע ווארימ־קייט אין איהרע קאלטע גלעדערע וואס האט זי עראינערט אין מיסטעריעזע געשע־העניש פון אלטע לייבעה פארגאנגענע יאהרען וואס זיינען געווען אזוי הערליך צוויבערענד שעהן, יאהרען וואס זיינען אויסגעלויבט אין דער לאנד.

דאס גלייכען איז דעם ועד הלאומי געלונגען אויסצואיארען ביי דער רעגיע־רונג א לעגאליזירונג הסכמה פאר אכט טוי־זענט אידישע נפשות וועלכע האבען זיך געפונען אומלעגאל אין לאנד.

אויסער די ווירטשאפטליכע עניינס ווי עס איז למשל דער "עטאס" וועלכער

(פארזעצונג אויף פיידזש 5)

פון אברהם ש. אסטען.

הינדעלע.

וועטערעניערי קאלערזיש אין גווילה, דארט איז דער איינציגער זיכערער מיטעל אויס־צוגעפינען אויף וועלכען סארט דייטעריע די הינדעלאך ליידען.

אלע רפואות וואס ווערען אדווערטייזט געגען דער קרענק האבען קיין ווערט ניט און טוען מעהר שאדען ווי זיי העלפען, ווייל זיי דעקען בלויז צו די סימפטאמען פון דער קראנק, און דער פאולטריימאן קוקט זיך ארום צו שפעט.

אויב מען קען ניט היילען "באציילערי וויינט דייערעיע," וועלען אבער דיר פאלגענ־דע מיטעלען העלפען צו פארהיטען אז די קראנקהייט זאל זיך ניט פארשפרייטען.

האלטען די הינדעלאך אין קליינע גרופען.

אוועקנעהמען יעדען טאג יענע הינ־דעלאך וואס צייגען סמנים פון דער קראנק־הייט, זיי פארברענען אדער באגראבען זיי טיעף אין דער ערד.

ריינינגען די דיל יעדען טאג און דע־זינפעקטירען אין אויך אויסשפרייטען ריי־נע ליטער יעדען טאג.

האלטען דאס ברודער הויז טרוקען און דער זיכערסטער מיטעל אבער אויסצורא־מען די קראנקהייט פון דער מחנה עופות, איז באזויטיגען אלע דערוואקסענע הינער, וואס זיינען אנגעשטעקט מיט דער קרענק, א "בלוט טעסט" (פראבע) געמאכט פון א ספעציאליסט, קען מען געגוי אויסגע־פינען וועלכע הינער עס זיינען אנגע־שטעקט מיט באציילערי ווייס דייטעריע.

איין פראבע איז אבער ניט געגוג.

א מחנה עופות ווערט פארדערבענט אלס אינאנגגען ריין פון דער קראנקהייט ווען צוויי בלוט־טעסטס נאכאנאנד צייגען אז די עופות זיינען פאלקאם פריי פון די געפערליכע באציילערי.

"געקאכטע אייער וואס זיינען אנגע־שטעקט מיט באציילערי ווייס דייטעריע קא־נען ניט שאדען. אייער וועלכע קומען פון א פאולטרי פארם זיינען אלע מאל בעסער אין געזונטער. ווי אייער וועלכע קומען פון א געוועהנליכען פארמער וואס פאסט ניט אויף אויף די הינער אזוי גוט ווי דער פאולטריימאן.

פארזיסט זויערען מאגען אויף דעם אנגענעמען אופן

ווען מענשען פילען נישט גוט צוויי שעה נאכ'ן עסען — ליידען פון הארץ ברענעניש, גען, אומפארדייאונג — ניין מאל פון עצהן איז עס צוליעב צופיעל עקיך אין מאגען.

די בעסטע וועג — די שנעלסטע וועג צו פארריכטען עס איז מיט אלקאלי, און פיליפס מילק אף מאגנעזיא איז אן אל־קאלי אין דער אונשעדליכסטער, געשמאק־סטער און אנגענעמסטער פארם. עס איז די פארם, וואס דאקטוירים הייסען נעהמ־מען; וואס האפיטליער באנוצען; וואס מיליאנען האבען זיך אנגעהויבען פארלאַ־זען אויף דעם אין איבער 50 יאהר פון אלץ וואקסענדען געברויך.

א לעפעל פיליפס מילק אף מאגנעזיא אין א גלאז וואסער נייטראליזירט פיעל מאל אזוי פיעל אין איבערגעגעבענע און טוט עס שנעל. אין פינף מינוט פאר־שווינדען די סמנים פון צופיעל עסיד. ווער עס וויים דעם פאלקאמען מיטעל באנוצט קיינמאל נישט קיין גראבע מיטעלען.

זייט זיכער צו נעהמען די עכטע פיליפס מילק אף מאגנעזיא, א ווייניגער פערפעקטער מיטעל וועט אפשר ניט העל־פען פונקט אזוי גוט. אלע דראג סטארס האבען די היבשע 50 סענט באטעלס. פולע דירעקשאנס פאר זיינע פיעלע נוצען קומט שטענדיג אין פעקערשעס. געמאכט אין קאנאדע.)

PARLIAMENT BUILDINGS

יוניווערזיטי און דאנדעס סט. 2048 דענפארט עוו.